

Leendert Rozenboom 50 jaar centrale figuur in bestuur 'Veluwezoom' Bennekom

Leendert Rozenboom, geboren in 1915 op de grens tussen Bennekom en Wageningen aan de Droevendaalsesteeg. Officieel nog Wageningen, maar post Bennekom.

Toen Leendert op zesjarige leeftijd via de Wildekamp naar school in Bennekom ging, trof hij geregeld Geurt van Karel van de Brink, die op de Wildekamp een bijenstal had met $\pm$ 100 korven. Geurt was sinds de oprichting van onze bijenhoudersvereniging Veluwezoom in 1989, bestuurslid en tevens hoofdbestuurslid van de VBBN. Geurt zou een belangrijke rol in het leven van Leendert gaan spelen. Hij had er lol in om Leendert, die toch al wat nieuwsgierig geworden was door de imposante rijen korven, de eerste kneepjes op het gebied van het bijenhouden bij te brengen. Zo herinnert Leendert zich nog heel goed dat alle korven even zwaar moesten zijn. Met de karakteristieke druppel aan zijn neus, keurde Geurt dagelijks zijn volken en verwisselde dan de zware en lichte korven van plaats. Maar voor Leendert overging tot het houden van bijen, nam hij eerst een andere belangrijke stap. Op het Bijenhuis in Wageningen had men behoefte aan een tweede goedkope kracht. Zodoende vroeg Geurt of de jonge Leendert, toen 15 jaar, op het Bijenhuis wilde werken. Leendert stemde toe. In 1930 trad hij in dienst bij het Bijenhuis voor f5 per week.

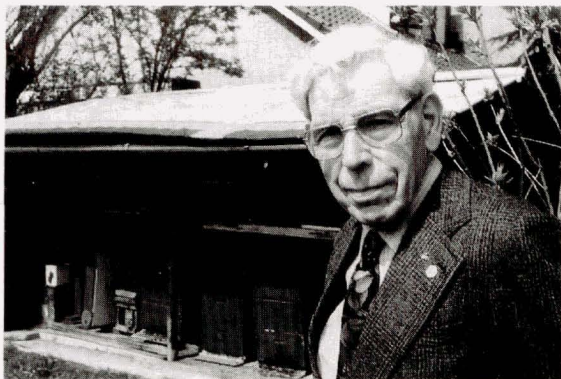
In 1938 haalt Leendert zijn rijbewijs. Tot dan bestaat zijn werk op het Bijenhuis voornamelijk uit de verkoop in de winkel en het verzenden van schriftelijke bestellingen, het maken van kunstraat en het afwegen van suiker. Vanaf dat moment reist hij ook naar bijenmarkten met de afdeling Handel. Belangrijke markten waren Purmerend, Epe, Dordrecht en Eerbeek.

In 1944 brengt Leendert, samen met Commies Doeleman zijn bijen met paard en platte wagen naar de dopheide en heide bij Oud-Reemst. Zij zijn net op tijd terug, want kort daarna vinden de geallieerde luchtlandingen plaats op de Ginkelse Heide. Als er enige weken later geen acties meer zijn, besluit Leendert samen met Doeleman eens een kijkje bij de bijen te gaan nemen. Tussen de restanten van de luchtlandingen fietsen zij met hun transportfietsen via

de Ginkelse heide en het Planken Wambuis naar Oud-Reemst. Hun verbazing was groot, toen zij hun kasten ongeschonden en goed gevuld aantroffen. Eind 1944 moest Leendert naar Ede evacueren en zijn volken weer aan hun lot overlaten. In het voorjaar bleek alle (blauwe) suiker uit de volken geroofd te zijn. Van zijn bijenvolken en die van vele Bennekommers was haast niets meer over. Van wat er over was heeft hij twee redelijke volken kunnen maken. 1945 was een geweldig honingjaar. Zowel voorjaarsdracht, klaver als heide waren fantastisch. Eind 1945 had Leendert weer zeven kasten. In augustus 1945 vond weer de eerste bijeenkomst van onze vereniging plaats in zaal Bothof. De zaal zat barstens vol. Ongeveer 100 van de 140 leden waren aanwezig. Er moest een heel nieuw bestuur gekozen worden. Cees van de Brink, de zoon van Geurt van de Brink, werd als voorzitter gekozen. Toen de post van secretaris/penningmeester aan de orde kwam, werd meteen aan Leendert gedacht. Veleen kenden hem nog niet, maar Cees verzekerde dat dat een prima keuze was, want Leendert werkte aan het Bijenhuis. En zo nam Leendert het verslagenboek en kasboek over van dhr. Westerkik.

Na 33 jaar aan het Bijenhuis te hebben gewerkt, stapte hij, door bemiddeling van onze oud-voorzitter Wim Rol, over naar het Sprenger-instituut, het tegenwoordige ATO. Daar werkt hij tot zijn pensioen in 1980. Leendert leest graag en veel. Het duurt daardoor niet lang of hij komt terecht op de bibliotheek en weet binnen de kortste keren waar de onderzoekers van dit instituut artikelen over de meest uiteenlopende onderwerpen kunnen vinden. In 1978 draagt Leendert het

240

secretariaat over aan Erik Seppen en is dan alleen nog penningmeester. Geen geringe taak, want hij haalt nog steeds de contributie persoonlijk op bij alle leden en donateurs. In 1989 draagt Leendert het penningmeesterschap over aan Ria van Roekel, maar blijft wel nog bestuurslid.

Nu in 1995 wordt Leendert tachtig jaar en stelt zich de achttiende keer niet meer herkiesbaar. Na vijftig jaar wil hij het wel eens wat rustiger aan gaan doen, zoals hij dat zo mooi kan zeggen. Alle onderscheidingen die hij voor zijn jarenlange zeer trouwe inzet voor onze vereniging kon ontvangen, heeft hij inmiddels gekregen. De zilveren en gouden verenigingsspelden heeft hij al lang. In 1990 werd hem door wethouder Alberts de eremedaille in Zilver in de Orde van Oranje Nassau opgespeld wegens zijn verdiensten voor de imkerij. Alleen het erelidmaatschap kunnen wij Leendert nog aanbieden. Dat voorstel is met veel enthousiasme in de ledenvergadering aangenomen. Maar helemaal stoppen wil hij nog niet. Onze verenigings-honing-slingers heeft hij altijd perfect beheerd en onderhouden. Dat wil hij voorlopig nog graag blijven doen. Leendert is een vraagbaak voor menig imker uit onze vereniging. Hij heeft vooral een uitstekende neus voor goede drachtgebieden. Hij hoopt dat wij nog lang van zijn adviezen gebruik zullen maken.

En tenslotte, eendachtig aan het bijzonder aardige aanbod van oud-voorzitter Cees van de Brink, biedt ook Leendert aan om bij toerbeurt bij hem thuis te blijven vergaderen.

Wij hopen, dat hij daar minstens zolang van mag genieten als Cees. Leendert, bedankt!

Bijenwas toegepast in anti-graffitimiddel

Joop Beetsma

'Als de voortekenen niet bedriegen zijn dit de eerste middelen die zonder bezwaar kunnen worden gebruikt op historische gebouwen', aldus een artikel in het maartnummer van het tijdschrift 'Co-bouwtechniek'. Hierin stond te lezen dat de firma Supral BV in Breda zowel een impregneermiddel als een anti-kladsysteem heeft ontwikkeld met bijenwas als belangrijkste grondstof. Uitgebreide testen in België en Nederland uitgevoerd zijn gunstig uitgevallen.

Het is technisch directeur Rob Swaab geweest die voor Supral BV op zoek ging naar goede alternatieven voor de tot dan in gebruik zijnde middelen. Deze kunnen, toegepast op bijvoorbeeld oude gebouwen, zoutuitslag en vorstschade opleveren. Uitgangspunt bij zijn onderzoek: 'produkten te ontwikkelen die aan de eisen van de Rijksdienst voor Monumentenzorg moeten voldoen.' De uiteindelijke uitkomst was een micro-emulsie van bijenwas in water, welke als grondstof dient voor zowel het impregneermiddel als voor het antikladsysteem. Niet alleen een gunstiger drooggedrag van de middelen met bijenwas heeft een positieve uitwerking, ze zijn bovendien vrijwel niet zichtbaar wanneer zij eenmaal op muren zijn aangebracht. Behandelde muren maar ook rolluiken worden van ongewenste graffiti ontdaan door de gevel onder hoge druk te stralen met water van 80°C. De waslaag smelt en ook de verf laat los.

Muren behandeld met het impregneermiddel krijgen een sterke vochtwerende werking. Bij regenbuien zal na enkele uren de ondergrond enig vocht opnemen, hetgeen van belang schijnt te zijn om voegen en metselwerk in goede conditie te houden. De droging van een behandelde muur verloopt vrijwel in dezelfde tijd als bij niet-behandelde muren.

Een bijzondere en nieuwe toepassing van bijenwas.